

මොනරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ, කුරුලේන්ගල ප්‍රාථමික සිතුවම් වර්ගීකරණය

ගම්පොල විජය හිමි

පුරාවිද්‍යා අධ්‍යාපන අංශය, කාස්තු පියාය, පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය, ජේරාදෙණිය.

gampolavijayathero@gmail.com

ප්‍රමුඛ පද : කුරුලේන්ගල, රක්ෂිත්තා කන්ද රූමනා විහාර, ප්‍රමිතා

භැඳීන්වීම

කුරුලේන්ගල, ප්‍රාථමික සිතුවම් සහිත අප්‍රකට පුරාවිද්‍යා ශේෂුයකි. ගමන් කිරීමේ පවතින දුෂ්කරණාව හේතුවෙන් එය නරඹින්නාන්ගෙන් දුරස්ථ ව පවතියි. පසුගිය දශකය තුළ පර්යේෂණ ක්ෂේවායම් කිහිපයක් මෙම ස්ථානය නිරීක්ෂණය කරන ලද බව සඳහන් වේ. එම නිසා මෙම සිතුවම් පිළිබඳ විදිමන් වාර්තාකරණයක් සිදු කිරීම හා එහි සංදර්භය වැදගත්කම ආවධාරණය කරගැනීම කාලීන ප්‍රධානාචාර්යාවේ පවතින අතර මෙම අධ්‍යාපනයෙන් එකී කාර්ය අරමුණු කෙරේ.

මා ඇතුළු ක්ෂේවායමක් විසින් 2014.07.25 වැනි දින සිතුවම් සහිත ස්ථානය මෙන්ම ආංශුක කළාපය දී නිරීක්ෂණය කරන ලදී. ජායාරූප, පරිමාණගත දළ සටහන් හා අදාළ විස්තර ලේඛනගත කිරීම මගින් වාර්තා කිරීම සිදු කෙරිණි. සිතුවම් පිළිබඳ දත්ත විශ්ලේෂණයේ දී වස්තුවිෂය, ස්ථානගතවීම හා නිරුපිත ස්වරූපය, ගෙශ්ලය ලක්ෂණ හා භාවිත මාධ්‍ය වැනි සාධක සම්බන්ධයෙන් මූලික ව සලකා බැලිනි. ඒ අනුව

යලෝක්ත සිතුවම්වල සමානත්වයන් මෙන්ම විවිධත්වයන් රසක් පෙන්වුම් කෙරෙන අතර දුනටත් මිහිපිට ජීවත්වනා, ඇතැම් විට ජීවත්ව වද වි ගිය කුරුල් විශේෂ හා තවත් සත්ව රුප කිහිපයක් සිතුවම් සඳහා වස්තුවිෂය වී ඇති ආකාරය දක්නට ලැබේ. යලෝක්ත සිතුවම් මෙරට සෙසු ස්ථානවලින් හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රාථමික ගුහා සිතුවම් සමග සංසන්ද්‍යය කිරීමේ දී පෙනීයන කරුණ නම් වස්තු විෂය පමණක් නොව ගෙශ්ලය වශයෙන් දී කුළීපෙනෙන විශේෂත්වයන් පවතින බවයි. මෙබදු ප්‍රකාශන ගුණයෙන් හා තාක්ෂණයෙන් යුත් සිතුවම් වෙනත් ස්ථාන වලින් පෙන්වුම් නොකෙරෙන තරමිය.

කුරුලේන්ගල සිතුවම්වලට සමාන වෙනත් සිතුවම් මෙරටින් හමු නොවූ පමණින් තත් සිතුවම් වලට හිමිවිය යුතු අවකාශ සංදර්භය ප්‍රතිකෙෂ්ප කිරීම යෝග්‍යය නොවේ. මන්ද යන් මේ දක්වා නිසි අරපදුක්වීමක් සිදුකළ නොහැකි පුරා සාධක, ව්‍යුහයන් සහ න-ස්පර්ශිත ක්‍රියාකාරකම් ලෙඛ පුරා දක්නට ලැබෙන බැවිනි. කෙසේ නමුදු

මෙම සිතුවම්වලට කාලනීරණයක් ලබාදීම වඩාත් දුෂ්කර කාර්යයකි. මෙරට බොහෝමයක් ස්ථාන වලින් හමුවෙන සිතුවම් වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් වැද්දන් විසින් අදින ලද සිතුවම් බව පර්යේෂකයන් කිහිප දෙනෙනු සහේතුකව පෙන්වා දී තිබේ. මෙම සිතුවම්වල කර්තාත්වය සම්බන්ධයෙන් අපගේ මතය නම් මෙවා පසු කාලීන ව නැතිනම් වැද්දන් විසින් අදින ලද සිතුවම්වලට වඩා ප්‍රාග් එකිනාසික යුගයේ අදිනලද සිතුවම් වීමේ වැඩි සම්භාවිතාවක් පවතින බවයි. තන් ආංගුක කළාපයෙන් මෙසාලිනික යුගයට අයන් පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක ද හඳුනාගෙන ඇති අතර අප විසින් සිදුකළ ශේෂු නිරිස්සණයේදී ද එබදු තව ස්ථානයක් හඳුනාගෙන හැකි විණි. එ බැවින් සමස්තය පලකා බැඳු කළ මෙම සිතුවම් මධ්‍යයිලා යුගයට අයන්වීමේ ඉහළ ගක්ෂතාවක් පවතියි.

පිහිටිම

කුරුල්ලන්ගල ලෙස හඳුන්වන සිතුවම් සහිත කුඩා පර්වත ගිබරය උග්‍ර පළාතේ මොණරාගල දිස්ත්‍රිකයේ ඇල්ල ප්‍රාදේශීය උල්කම් කොට්ඨාගයේ කරදොගාල්ල ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ පිහිටා තිබේ. එහි නිරපේක්ෂ පිහිටීම උතුරු අක්ෂා ග 6° 811' 877" ත් නැගෙනහිර දේශාංග 81°064' 374" පෙන්වා දිය හැකි ය. ස්ථානය වෙත ගමන් කිරීම සඳහා ඇල්ල - වැල්ලවාය මාරගයේ ඇල්ල සිට කි.මි. 13ක් වැල්ලවාය දෙසට ගමන්කර හමුවන හන්දියෙන් දකුණු පසට හැරී කි.මි. 4 ගොස් රක්ඛිතතා

කන්ද රජ මහා විහාරයට පිවිසිය යුතු වේ. එහි සිට, අලිකොටේ ඔයට සම්බන්ධවෙන සිදී ගිය දිය කදුර දිගේ කි.මි. 2.7ක් පමණ දුරක් ගොස් මිටර් 400ක් පමණ උසක් තරණය කිරීමෙන් සිතුවම් සහිත ස්ථානයට ලැගා විය හැකිය.

වස්තුවිෂය

සිතුවම් එකමත ඇදීම නිසා සියලුම රුප පැහැදිලිව හඳුනාගැනීම අපහසු වන නමුන් අප අධ්‍යාපනයේදී කුරුල්ලන් බවට නිසකයෙන් හඳුනාගත හැකි සිතුවම් 29ක් පමණ වාර්තා කිරීමට හැකිවිණි. කුරුල්ලන් පිළිබඳ අධ්‍යාපනයන් වලදී බාහිර අංගලක්ෂණ අනුව සාමාන්‍යයන් ඔවුනාවින් එකිනෙකාගෙන් වෙන් කර හඳුනාගැනීම සඳහා විශාලත්වය, භාවය, පාද, පෙදය (වලිගය), පියාපත්, පියාමින හැඩිය, පැහැය, වෙශස් අගපසග හා හැසිරීම් ආදිය මූලික වේ. මෙවායින් ඇතැම් නිරණයක සිතුවම් වල ඇතුළන් කුරුලු ප්‍රහේද වර්ග කිරීමට මැනවින් හාවිත කළ හැකි වේ. ඇතිවන ගැටුව නම් සිතුවම්කරණයේ දී කුරුල්ලන් විවිධ හා ඉතා සංකීරණ ඉරියවිවින් නිරුපණය කර තිබීමයි. එමෙන් ම රේඛාකරණයේ දී හා වර්ණ ප්‍රක්ෂණයේ දී හාවිත ඇතැම් ප්‍රයෝග කුරුල්ලන්ගේ ගරීර අංග ඇතුළු විශේෂතා ඩුවා දැක්වීමට හෝ සිතුවම්වල අලංකරණය සඳහා භාවිත වුවේද යන්න හඳුනාගැනීම දුෂ්කර වේ. කුරුල්ලන්ගල පර්වත සිතුවම් අතර වෙනත් සන්වයන් නිරුපණය කෙරෙන රුප සටහන් දක්නට ලැබේ. එක් සිතුවම්කින් යම් ප්‍රිමිටාවකු

(Primate) නිරුපනය වන බව හඳුනා ගැනීම හැකි වේ. උගේ දෙපා හා දිග වලිගය පැහැදිලි ව දක්නට ලැබෙන අතර ගමන් කරනා ඉරියවිව එයින් නිරුපනය වේ. මෙහි දැක්වෙන සිතුවම් අතර ගෝනොකු (*Rusa unicolor*) හෝ මුවෙකු (*Axis axis*) නිරුපනය වන බව නිසැකය. කිඹුලෙකු (*Crocodylus*) හෝ කබරගායෙකු (*Iguana iguana*) වස්තු විෂය වන සිතුවමක් ද මෙහි අන්තර්ගතය. යටත් පිරිසෙන් මෙම සතුන් සියලුම පාහේ තුළනයේ මෙරට දක්නට ලැබෙන සත්ව විශේෂයන් වේ. වර්තමානයේ වර්ණ තවරා ගිලා පාශේදිය මත ස්පරුග කිරීමෙන් සළකුණු කරන ලද අන්ල රුප 12ක් පමණ හඳුනාගත හැකිය. යම් යම් ඇතුළුලි සළකුණු මැනවින් ස්පරුග නොවූණු අවස්ථාවන් ද අල්ල පමණක් සළකුණු වූ අවස්ථා ද දක්නට ලැබේ. ඇතැම් අන් රුපයන් වඩා දිගැටී බවක් ගන්නා අතර වර්ණයන් යුත් දැන් එක් ස්ථානයක

තබා කෙටි දුරක් පසු පසට ඇදීමෙන් එක් හැඩය ලැබේ ඇත. මූලික නිරික්ෂණ අනුව යටත් පිරිසෙන් පුද්ගලයන් දෙදෙනෙකුවත් අන් සළකුණු තබා ඇත. දකුණු හා වමත යන දෙඅත් රු දක් නට ලැබුණද වැඩි වශයෙන් දක්නට ලැබෙන්නේ වමත හාවිතයෙන් සැදී අන් සළකුණු වීම විශේෂත්වක් ලෙස සැලකීමට හැකි ය. අන් සටහන්වල වතුරපකාර හැඩය අනුව ඒවා පුරුෂයන්ට අයන් බව උපක්ෂපනය කළ හැකි ය. මෙම සිතුවම් මත්‍යිට ජායාමිතික රේඛා මෙන්ම එබදු රේඛා එක් කර අදින ලද හඳුනාගත් ජායාමිතික හැඩිලල දක්නට ලැබේ. එම රේඛා කුරුලු රුප හා වෙනත් රුප මත ව්‍යාප්තව තිබේ. එම රුප තිරස්, සිරස්, සාපු, වකු රේඛා, තින් සළකුණු, කඩ ඉරිවලින් සකස් වී ඇත. සිග් සැග් කුමයට අදින ලද රේඛාවන්ද මෙහි දක්නට ලැබේ. යෙරෝක්ත සිතුවම් වපසරිය මත උක්ත සිතුවම් වර්ගීකරණය මැනවින් දැකීමට හැකිය.